

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Zdeňka Jeřábka a soudců JUDr. Evy Kotrbaté a Mgr. Jiřího Levého ve věci

žalobkyně:

a) **R** [redacted] **K** [redacted], narozená dne [redacted]
bytem [redacted]

b) **E** [redacted] **K** [redacted], narozená dne [redacted]
bytem [redacted]

obě zastoupeny advokátem JUDr. Martinem Mikyskou
sídlem Malá Skála 397, 468 31 Malá Skála

proti
žalovanému:

ROTO Plzeň s.r.o., IČO 64357619
sídlem Folmavská 2876/4, 301 00 Plzeň
zastoupený advokátem JUDr. Františkem Schulmannem
sídlem Valentinská 92/3, 110 00 Praha 1 – Staré Město

o náhradu nemajetkové újmy

o odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu Plzeň-město ze dne 29. 3. 2018, č. j. 17 C 437/2015-125

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku I a II potvrzuje.

Shodu s prvopisem potvrzuje Monika Vávrová.

II. Ve výroku III se rozsudek soudu prvního stupně mění tak, že žalovaný je povinen nahradit žalobkyni a) na nákladech řízení před soudem prvního stupně 29 145,20 Kč a žalobkyni b) na nákladech řízení před soudem prvního stupně 24 345,20 Kč, vše do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobkyň JUDr. Martina Mikysky.

III. Žalovaný je povinen nahradit na nákladech odvolacího řízení žalobkyni a) částku 9 407 Kč a žalobkyni b) částku 9 407 Kč, vše do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobkyň JUDr. Martina Mikysky.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni a) částku 240 000 Kč a žalobkyni b) částku 240 000 Kč do 30 dnů od právní moci rozsudku. Žalovanému uložil povinnost zaplatit žalobkyním společně a nerozdílně náklady řízení ve výši 122 862,60 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobkyň. Žalobu posuzoval dle § 427 odst. 1 a § 11 a 13 odst. 1 občanského zákoníku účinného do 31. 12. 2013. Zjistil, že k tragické události, při níž dne 2. 9. 2012 zahynul divák J. K., manžel žalobkyně a) a otec žalobkyně b), došlo při Barum Czech Rallye Zlín, a to v důsledku řídicí chyby V. K., který řídil vozidlo žalovaného. Jelikož následek byl vyvolán okolnostmi, které mají původ v provozu vozidla, je bez významu, zda k nehodě došlo při běžném silničním provozu nebo při závodech. Škoda byla způsobena zvláštní povahou provozu spočívajícího v pohybu vozidla a v následném vyjetí ze silnice. Poukázal na judikaturu Nejvyššího soudu ČR a Ústavního soudu ČR a uzavřel, že odpovědnost žalovaného jako provozovatele vozidla je dána i za nemajetkovou újmu. Za účinnosti předchozího občanského zákoníku nebylo jednorázové odškodnění dle § 444 odst. 3 občanského zákoníku při absenci kritérií zohledňujících individuální okolnosti konkrétního případu dostatečné, a proto nebylo vyloučeno, aby se poškození domáhali i další reálné satisfakce podle ustanovení § 13 odst. 2 a 3 občanského zákoníku. V daném případě se jednalo o hluboce vyvinuté rodinné vztahy, byly zpřetrhány silné citové vazby jak mezi manželkou, pro něž si žalobkyně a) do současné doby nebyla schopna najít dalšího partnera, tak mezi otcem a dcerou. Smrt J. K. způsobila zásadní změny v psychice obou žalobkyň, když žalobkyně b) byla tragickou událostí postižena v citlivé době dospívání. Přiznaná satisfakce nebude mít pro žalovaného zcela jistě likvidační dopad, ale bude mít reparační funkci pro obě poškozené. Soud přihlédl i k tomu, že J. K. byl v produktivním věku, přičemž jeho spoluzavinění nebylo shledáno. Soud tak dospěl k závěru, že žalobce jako provozovatel vozidla, které usmrtilo poškozeného J. K., je osobou odpovídající ve smyslu § 427 odst. 1 občanského zákoníku za škodu vyvolanou zvláštní povahou provozu a podle § 13 odst. 2 občanského zákoníku je tak povinen uhradit nemajetkovou újmu, která byla žalobkyním způsobena, kdy smrtí J. K. bylo zasaženo do jejich osobnostních práv v podobě práva na vedení rodinného života ve smyslu § 11 občanského zákoníku. Podle § 13 odst. 3 občanského zákoníku soud svojí úvahou přiznal oběma žalobkyním náhradu vzniklé újmy každé ve výši 240 000 Kč. O nákladech řízení rozhodl podle úspěchu ve věci dle § 142 odst. 1 o. s. ř.
2. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný včas odvolání. Uvedl v něm, že soud prvního stupně sice připouští zvláštní ustanovení daného sportovního podniku, avšak z této skutečnosti nedovodil žádný závěr. Mohl zjistit, že sportovní podnik je vypsán či určen pro speciální vozidla, jejichž užití není v běžném silničním provozu dovoleno. Měl pak dospět k jiným právním závěrům. Žalovaný nikterak nepopírá nárok žalobkyň na náhradu imateriální újmy dle § 13 občanského zákoníku. Popírá však, že by k její náhradě byl povinen z titulu odpovědnosti provozovatele motorového vozidla podle § 427 občanského zákoníku. Odkaz na rozsudek Nejvyššího soudu ČR 30 Cdo 59/2013 je nepřipadný, neboť se skutkově i právně jednalo o zcela jinou situaci, kdy ke škodě na zdraví se smrtelným následkem došlo v důsledku mimořádného porušení obecně závazných právních předpisů, navíc v běžném silničním provozu. Soud měl vycházet z rozsudku 25 Cdo 1923/2002, v němž se konstatuje, že samotné automobilové závody jsou provozem zvlášť

nebezpečným ve smyslu § 432 občanského zákoníku. Na škodní události vzniklé v průběhu závodní jízdy a rychlostní zkoušky tak nelze aplikovat ustanovení o odpovědnosti za škodu vzniklou z běžného provozu dopravního prostředku, tj. podle § 427 občanského zákoníku, nýbrž nutno aplikovat speciální ustanovení o odpovědnosti reflektující zvlášť nebezpečnou povahu závodu (rychlostní zkoušky) dle § 432 občanského zákoníku. Tomu odpovídá i samotná povaha sportovních podniků, pokud se uskutečňují v místech, kde je vyloučen jakýkoli běžný provoz dopravních prostředků. Při závodních jízdách pak pochopitelně neplatí pravidla běžného silničního provozu. Každý z účastníků se snaží o dosažení nejlepšího možného času a za tím účelem jede na hranici fyzikálních zákonů, když se předpokládá, že tyto zákony mohou být a pravděpodobně též budou překročeny a vozidlo vyjede z trati s vysokým rizikem vzniku újmy. Toto vysoké riziko zahrnuje zejména lidský faktor (chybu jezdce). Právě pro tuto nepředvídatelnost vzniku škody se musí jednat o provoz zvlášť nebezpečný. Pokud tedy ke škodě nedošlo při běžném provozu dopravního prostředku, nýbrž při závodní jízdě, šlo o provoz zvlášť nebezpečný. Provozovatelem tohoto provozu je ovšem pořadatel sportovního podniku, nikoliv provozovatelé jednotlivých soutěžních automobilů. Soud prvního stupně měl na věc aplikovat ustanovení § 432 občanského zákoníku a zodpovědnou osobou za vznik újmy měl shledat pořadatele sportovního podniku. Navíc pořadatel sportovního podniku, resp. jeho pojišťovna, již poškozeným z titulu své odpovědnosti poskytl náhradu škody dle § 444 občanského zákoníku. Žalovaný navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně změnil a žalobu zamítl.

3. Žalobkyně ve vyjádření k odvolání vyjádřily názor, že právní konstrukce zástupce žalovaného je mylná. Provozovatel motorového vozidla odpovídá za škodu vyvolanou zvláštní povahou tohoto provozu dle § 427 občanského zákoníku. I v době rychlostní zkoušky nepřestává být provozovatelem motorového vozidla, i škoda vzniklá při rychlostní zkoušce je škodou vyvolanou zvláštní povahou tohoto provozu. Nelze zpochybňovat závěr judikatury, že v době rychlostní zkoušky v rámci rallye jde o provoz zvlášť nebezpečný dle § 432 občanského zákoníku. To však znamená jen tolik, že vedle provozovatele motorového vozidla odpovídá za škodu ještě i provozovatel provozu zvlášť nebezpečného, nikoli že provozovatel provozu zvlášť nebezpečného odpovídá místo provozovatele motorového vozidla, jehož odpovědnost je pro tuto situaci vyloučena či omezena. U právního institutu náhrady škody není výjimečné, že za stejnou škodní událost mohou nést odpovědnost různé subjekty. Žalobkyně navrhly potvrzení rozsudku soudu prvního stupně.
4. K odvolání žalovaného odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně podle § 212a § 212a o. s. ř., a to včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Přihlédl k obsahu odvolání žalovaného i k vyjádření žalobkyň k tomuto odvolání a dospěl k závěru, že odvolání ve své podstatě není možno považovat za důvodné.
5. Soud prvního stupně provedl důkazní řízení v rozsahu postačujícím pro zjištění skutkového stavu věci. Ze správně zjištěného skutkového stavu dovedl i odpovídající právní závěry, s nimiž se odvolací soud v podstatě ztotožňuje. Na vyčerpávající odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně je možno plně odkázat.
6. V posuzované věci se žalobkyně domáhají náhrady imateriální újmy dle § 13 občanského zákoníku účinného do 31. 12. 2013, a to v souvislosti s tragickou nehodou při rychlostní zkoušce Barum Czech Rallye Zlín dne 2. 9. 2012, při níž zemřel poškozený J. K., manžel žalobkyně a) a otec žalobkyně b).
7. Mezi účastníky nebylo sporu o tom, že uplatněná náhrada žalobkyním náleží, zpochybněna nebyla ani výše této náhrady. Sporným pouze zůstalo, zda v případě, kdy k tragické dopravní nehodě došlo při rychlostní zkoušce při automobilových závodech, tedy ve fázi, která vykazuje znaky provozu zvlášť nebezpečného a splňuje předpoklady odpovědnosti dle ustanovení § 432 občanského zákoníku, se přerušuje odpovědnost z provozu motorového vozidla dle § 427 občanského zákoníku a nastupuje pouze odpovědnost provozovatele závodu jako provozu zvlášť nebezpečného dle § 432 občanského zákoníku či zda vedle odpovědnosti dle § 432 občanského

zákoníku může nadále stát i odpovědnost dle § 427 občanského zákoníku.

8. K této otázce se judikatura vyšších soudů dosud nevyslovila. Odvolací soud se ztotožňuje se závěrem soudu prvního stupně, že s nástupem odpovědnosti dle § 432 občanského zákoníku odpovědnost provozovatele vozidla dle § 427 občanského zákoníku nezaniká a obě odpovědnosti mohou stát vedle sebe. Tomuto závěru napovídá i skutečnost, že s ohledem na znění § 7 odst. 1 písm. g) zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, podle něhož pojistitel nehradí škodu způsobenou provozem vozidla při jeho účasti na organizovaném motoristickém závodě, provozovatelé vozidel uzavírají speciální pojistnou smlouvu pro pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, a to pro užití vozidla jako vozidla závodního. Z těchto pojistek, které ostatně uzavřel i žalovaný, je hrazena škoda způsobená třetím osobám při závodech, kde není třeba dodržovat pravidla silničního provozu.
9. Vzhledem ke všem shora uvedeným skutečnostem soud prvního stupně nepochybil, pokud dovedl odpovědnost žalovaného jako provozovatele vozidla, s nímž došlo ke vzniku škody, dle § 427 občanského zákoníku. Protože je dána odpovědnost žalovaného dle § 427 občanského zákoníku, prvoinstanční soud s ohledem na ustálenou judikaturu vyšších soudů rovněž správně uzavřel, že žalovaného stíhá i odpovědnost za nemajetkovou újmu dle § 13 občanského zákoníku, jejíž výši žalovaný ani nezpochybil a která nevybočuje z výše náhrad přiznávaných v obdobných případech. Odvolací soud proto rozsudek soudu prvního stupně ve výrocích I a II jako věcně správný podle § 219 o. s. ř. potvrdil.
10. Při rozhodování o nákladech řízení soud prvního stupně správně vycházel z ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. a úspěšným žalobkyním přiznal náhradu nákladů řízení, kterou však vyčíslil v nesprávné výši. Při určení odměny advokáta za zastupování žalobkyně nutno vycházet z tarifní hodnoty určené dle § 9 odst. 4 písm. a) o. s. ř. (podpůrně viz např. 30 Cdo 3378/2013, 30 Cdo 4552/2014). Odměna za jeden úkon právní služby by tak činil 3 100 Kč. S ohledem na to, že právní zástupce zastupoval 2 žalobkyně, dle § 12 odst. 4 tuto odměnu je třeba krátit o 20 % a činí tak částku 2 480 Kč za jeden úkon právní služby pro každou ze žalobkyň. Účelně vynaložené náklady žalobkyně a) sestávají ze 6 úkonů právní služby po 2 480 Kč, tj. 14 880 Kč, z náhrady za 6 režijních paušálů po 300 Kč, tj. 1 800 Kč, z jedné poloviny cestovného ve výši 2 440 Kč a z jedné poloviny ztráty času 1 000 Kč, celkem 20 120 Kč. Po připočtení 21 % DPH ze součtu uvedených částek a zaplaceného soudního poplatku ve výši 4 800 Kč byly žalobkyni a) přiznány náklady řízení před soudem prvního stupně ve výši 29 145,20 Kč. Účelně vynaložené náklady řízení žalobkyně b) pak sestávají z odměny za 6 úkonů právní služby po 2 480 Kč, z náhrady za 6 režijních paušálů po 300 Kč, dále z výdajů ve výši jedné poloviny za cestovné, tj. 2 440 Kč a jedné poloviny za ztrátu času, tj. 1 000 Kč, celkem 24 345,20 Kč. Odvolací soud vzhledem k naznačené úvaze ve výroku III rozsudek soudu prvního stupně změnil způsobem uvedeným ve výroku rozsudku.
11. Žalované byly úspěšné i v odvolacím řízení, proto jim byla přiznána i náhrada nákladů odvolacího řízení dle § 142 odst. 1 za použití § 224 o. s. ř. Tyto byly pro každou ze žalobkyň přiznány za 2 úkony právní služby dle § 9 odst. 4 písm. a) advokátního tarifu za použití § 12 odst. 4 advokátního tarifu, a to za vyjádření k odvolání a účast u odvolacího jednání, tj. celkem 4 960 Kč, 2 režijní paušály po 300 Kč, tj. 600 Kč, jedna polovina cestovného, tj. 1 714 Kč a jedna polovina ztráty času, tj. 500 Kč, celkem 7 774 Kč. Po připočtení 21 % DPH byly každé ze žalobkyň přiznány náklady odvolacího řízení ve výši 9 407 Kč.

Poučení:

Pokud by rozsudek odvolacího soudu závisel na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím

soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak, bylo by proti rozsudku odvolacího soudu přípustné dovolání, které by bylo třeba podat do dvou měsíců od doručení rozsudku odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR, prostřednictvím Okresního soudu Plzeň-město.

Plzeň 17. října 2018

JUDr. Zdeněk Jeřábek v. r.
předseda senátu